

Tegen dit voorbeeldige boek wordt u door bol.com gewaarschuwd

Posted on 11 februari 2023 by Paul Verburgt

*Wie zich wil verdiepen in de opkomst van het woke-gedachtengoed in ons land, kan het best het boek **Wokeland** van Coen de Jong aanschaffen. Mooi overzicht, goed geschreven en met een kritisch, maar onderbouwd oordeel.*

Een keurig boek, maar niet voor bol.com. Dat plaatste er op zijn site een waarschuwing bij: 'Dit boek bevat mogelijk grof taalgebruik en/of de weergave van een racistische behandeling van mensen of culturen.'

Wat is hier aan de hand?

In ons land mag je alle boeken kopen en lezen die je je maar kunt indenken. Op één uitzondering na: *Mein Kampf* van Adolf Hitler. Dat boek mag formeel niet worden gedrukt en verhandeld. Van dat verbod is overigens weinig meer over. Op het internet is het boek eenvoudig te verkrijgen, zelfs in Nederlandse vertaling. Bovendien zijn wetenschappelijke uitgaves, met voetnoten en zo, toegestaan.

Zonder voorafgaand verlof

Ook mag je alle boeken schrijven die maar uit je pen kunnen vloeien. Je mag ze zoals de Grondwet zegt *zonder voorafgaand verlof* van wie dan ook laten drukken en verkopen. Het enige wat drukkers en verkopers moeten doen, is zich aan de wet houden. Oproepen tot geweld, haat zaaien en de staatsveiligheid in gevaar brengen zijn een paar voorbeelden van die wettelijke beperkingen, maar verder is de vrijheid van meningsuiting onbegrensd. De basis van onze democratie.

Preciezer, uitgevers en verkopers hoeven niet met de microscoop hun koopwaar te inspecteren. Als in een boek iemand uitroept 'ik haat dikke mensen', mag dat gewoon in de handel. Kortom, de grootste boekhandel van ons land kan zich volledig op zijn business richten, boeken verkopen. Dat is fijn voor bol.com – over dit bedrijf hebben we het – want zo goed gaat het ze financieel nu ook weer niet. De beursgang is afgezegd en dit jaar schrappen ze 300 arbeidsplaatsen, zo'n 10% van het totaal.

Maar nee, de 'winkel van ons allemaal' is het in de bol geslagen en wil voortaan bepalen wat wij mogen lezen.

Woke geworden

Was er dan misschien een probleem? Waren er opeens massa's klanten die *Mein Kampf* wilden kopen? Of waren er na de slavernijexcuses van de regering talloze klachten binnengekomen over *De negerhut van oom Tom*? Zijn voetbalhooligans eigenlijk opgehitst door boeken als *Gijp*?

Welnee. De winkel van ons allemaal is *woke* geworden. Niet op verzoek van klanten, niet onder druk van de overheid, maar op eigen gezag. En een beetje aangeduwd door de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding.

Mét voorafgaand verlof

Het heeft er alle schijn van dat er een relatie ligt met de komst in 2021 van een nieuwe ceo, de Nederlands-Australische Margaret Versteden. Die liet in een interview weten groot voorstander van diversiteit te zijn. Diversiteit, dat betekent in de praktijk meestal dat er moraliserend beleid komt, met veel verboden en

verplichtingen.

En ja hoor, binnen een jaar gaf bol.com zichzelf een bevoegdheid die de Grondwet aan ieder ander onthoudt: voorafgaande toestemming om een boek wel of niet te verkopen. En dat voor een bedrijf met zo'n marktmacht als bol.com!

Betweters

De argumentatie klinkt nobel, maar is van hetzelfde paternalistische en autocratische niveau dat je hoort in landen die het niet zo hebben op de vrijheid van meningsuiting. U moet beschermd worden tegen verkeerde boeken.

De winkel is niet meer van ons allemaal, het is de winkel geworden van een selecte groep betweters. Regelgever en rechter ineen, behept met de wijsheid en moraliteit die u en ik volgens hen niet hebben.

Bol.com kent voortaan drie soorten boeken: verboden boeken, toegestane boeken en gesignaleerde boeken. Zo staat het natuurlijk niet in het beleidsdocument van het bedrijf, want daar moet u het doen met zacht omzwachtelde zinnen over welkom voelen, stappen zetten en uitdagingen aangaan. Maar mijn driedeling is de *bottom line* van het nieuwe beleid.

Boeken die volgens bol.com discrimineren dan wel oproepen tot geweld of haat zijn voortaan taboe. Boeken die zich naar het oordeel van bol.com bedienen van grove taal en/of mensen of culturen racistisch behandelen zijn nog wel te koop, maar worden voorzien van een waarschuwingslabel. De rest mag u zich zonder begeleiding van bol.com aanschaffen.

Boeken aangeven

Iedereen kan zich bij bol.com melden om een boek door ze te laten verbieden of labelen. Klanten, actiegroepen, ja – ik noem maar wat – jaloerse schrijvers, iedereen. Die meldingen worden door een speciaal 'kwaliteitsteam' onderzocht en beoordeeld. Binnen 24 uur krijgt de aangever uitsluitsel.

Dat kwaliteitsteam werkt ook op eigen initiatief; alle nieuwe boeken worden 'proactief' getoetst. Even rekenen: per dag worden er honderden nieuwe boeken bij bol.com geüpload. Sinds de start van het toetsingsbeleid in november 2022 zijn dat

er dus vele duizenden. Arm team …

Bij de screening wordt een vaste procedure aangehouden en worden de boeken getoetst aan een paar containerbegrippen als *groep* en *effect* waardoor medewerkers van bol.com snel kunnen zien of het boek deugt of niet 'ondanks dat ze de letterlijke inhoud niet kennen'. Jazeker, het staat er echt.

In geval van twijfel kan bol.com een beroep doen op 'experts' van buiten zoals het *Meldpunt Discriminatie Amsterdam* en *Artikel 1*. Uitslag gegarandeerd.

Beroep is niet mogelijk. Is je boek verboden, jammer. Heb je een waarschuwingslabel, ook jammer. Doe je navraag, krijg je geen antwoord. Eigen schuld of zo.

Index librorum prohibitorum

Volgens bol.com zijn inmiddels duizenden boeken verboden verklaard. Een volledige lijst is er niet, althans kreeg ik niet. Pijnlijk, want zelfs een van de voorlopers van bol.com, de rooms-katholieke kerk, publiceerde altijd wel haar lijst met verboden boeken, de *Index librorum prohibitorum*. De Index bestaat overigens al decennia niet meer.

Ik moest het doen met een paar voorbeelden zoals *Race differences in intelligence* (2006) en *The protocols of the Learned Elders of Zion* (1903).

Ook van de gesignaleerde boeken ontving ik geen overzicht, maar weer slechts enkele voorbeelden. *De hut van Oom Tom* (niet *De negerhut van Oom Tom* trouwens dat nog steeds ongelabeld te krijgen is) uit 1852 en *Met de paplepel* uit 2022.

Mij werd op het hart gebonden dat bol.com 'vele tientallen miljoenen boeken' in de verkoop heeft en dat die duizenden verboden en gesignaleerde boeken in dat perspectief *peanuts* zijn.

Principes, *peanuts*.

Dat je je private modieuze moraal boven die van de Grondwet en de ethiek van het boekenvak plaatst, is al nauwelijks te verteren, maar dat bol.com niet voorziet hoe

dit beleid gaat vastlopen, is nog eens erg dom ook.

Het is natuurlijk ondenkbaar dat bol.com in staat is om die tientallen miljoenen boeken in zijn schappen te screenen. Dat gebeurt dus ook niet, anders dan volgens een 'piepsysteem'.

Sjors en Sjimmie

Wie piept (lees: een 'fout' boek aangeeft), krijgt zijn onderzoek. Het zal het bedrijf onvermijdelijk in verlegenheid brengen.

Race differences in intelligence dat beweert dat zwarten een laag IQ hebben, is verboden, maar Sjors en Sjimmie niet, terwijl de zeer zwarte Sjimmie niet veel verder komt dan gebroken gebrabbel en onbevangen domheid.

Ook verbieden dan maar? Bedankt voor de tip, hoor ik bol.com al zeggen. Tja, dan ook *Kuifje in Afrika* maar. En wellicht ook het neerbuigende jeugdboek *Matt, een dappere negerjongen* (1983). En *Archie, de man van staal*, wegens verheerlijking van geweld. En *Batman*, hoewel … die bedoelde het goed. Dus die mag wel, of misschien een waarschuwingslabel? Net als *Robin Hood*?

The protocols of the Learned Elders of Zion is niet meer te koop, maar een studie naar dit zeer antisemitische complotverhaal wel (*De zeven levens van de Protocollen van de wijzen van Zion* van Klaas Smelik uit 2010). Zonder waarschuwingslabel.

Terecht hoor ik u zeggen, want een wetenschappelijk vertoog. Pakken we even het boek *Met de paplepel* erbij. Een historische studie naar de beeldvorming over joden in Nederlandstalige jeugdverhalen 1782 – heden van Ewoud Sanders. Waarschuwingslabel erbij: racisme-gevaar!

Het is wel duidelijk waarom bol.com geen lijst publiceert van de boeken die het in de ban heeft gedaan. Ze zouden voor aap staan.

Censuur op industriële schaal

Ook de kunstgreep om alleen nieuwe boeken te toetsen gaat natuurlijk niet werken. Geen team, hoe groot en slim ook, is in staat om honderden boeken per dag te screenen. Zelfs als je ze niet leest …

We werken aan een algoritme, werd me door bol.com verteld. Inderdaad, dat kan helpen om grote hoeveelheden boeken te checken, hoe bedenk je het: censuur op industriële schaal.

Echter, uiteindelijk gaat het niet om de aantallen, maar om de *inhoudelijke* keuzes. Die zullen altijd en steeds weer omstreden en aanvechtbaar zijn. Dom en in strijd met de vrijheid van meningsuiting. En woke, erg woke.

Koop dat boek

En zo kreeg ook het overzichtswerk van Coen de Jong zijn label. Omdat *Wokeland* geen lofzang was, maar de oneigenlijke en despotische kanten van *woke* belicht. Dat mag niet. Dan krijg je straf van bol.com, dat gemakshalve vergeet er zelf het bewijs van te zijn.

En u, de lezer, bent gewaarschuwd. Gewoon kopen dus.

Paul Verburgt *schrijft wekelijks in Wynia's Week over politiek en samenleving.*

Wynia's Week *is onafhankelijk, ongebonden en onverstoorbaar. De donateurs maken dat mogelijk. Doet u mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk* ***HIER****.* ***Hartelijk dank!***

Coen de Jong (Beeld: Uitgeverij Blauwburgwal)

Wokeland

In 'Wokeland. Hoe een radicale voorhoede vat kreeg op de samenleving' laat Coen de Jong zien hoe aan huidskleur en 'gender' ontleende Amerikaanse denkbeelden in hoog tempo vat kregen op Nederland. Het begon met acties tegen Zwarte Piet en verschoof al snel naar het slavernijverleden, 'wit privilege' en institutioneel racisme.

In amper tien jaar tijd wisten kleine groepjes actievoerders de Nederlandse media, de vaderlandse geschiedenis, het subsidiebeleid, de taal en het nationale zelfbeeld naar hun hand te zetten. Nederland werd een schuldig Daderland. De (zelfbenoemde) slachtoffers eisten met opmerkelijk succes op tal van terreinen bijstelling van de nationale identiteit.

Ondertussen voegde de eveneens uit de VS geïmporteerde 'genderneutraliteit' zich in de woke-agenda. De Nederlandse autoriteiten bogen in opvallend hoog tempo mee onder de morele druk van activisten, zonder dat er een politiek debat aan te pas kwam. Een beperkt aantal politici en bestuurders speelde daarbij een opvallende rol.

Wokeland *is te koop in elke boekhandel en kunt u ook* ***HIER*** *bestellen.*